Hana Machková: Žižkov je místo plné života, které má své kouzlo

27.12.2020

Jako studentka a později i pedagožka a rektorka Vysoké školy ekonomické strávila Hana Machková na Žižkově podstatnou část života. Vnímá hlavně to, jak se proměnil.

Kde jste vyrůstala?
Vyrůstala jsem na Praze 1. Nejdříve jsme bydleli ve Všehrdově ulici, kde byla učitelská kolej pro zaměstnance FTVS, a když mi byly tři roky, přestěhovali jsme se do ulice Politických vězňů. Na Praze 1 jsem chodila na základní školu i na gymnázium. Ale i na vysokou jsem to měla kousek, na VŠE jsem chodila pěšky.

Váš tatínek Vladimír Kostka trénoval československou hokejovou reprezentaci a v roce 1972 ji dovedl ke zlatu. Jak na to vzpomínáte?
Na mistrovství světa si vzpomínám velmi dobře. S tatínkem jsem odmala chodila na hokej a dodnes je to můj divácky nejoblíbenější sport. Trenéři i hráči měli volné vstupenky pro rodinné příslušníky a já jako dcera trenéra chodila na některé zápasy a měla to velké štěstí, že jsem byla osobně přítomna i na vítězném utkání. Nikdy nezapomenu na nadšení, které zavládlo po závěrečném hvizdu. Praha slavila mohutně, já jsem jako dobře vychované dítě jela domů tramvají za maminkou. Doma máme na zdi velkou fotografii vítězného mužstva, takže mám rozesmáté tváře hráčů i šťastného tatínka často na očích.

Vyhráli jsme tehdy nad SSSR, navíc doma. To asi bylo obrovské nadšení, že?
Hokej byl v Československu v té době nejpopulárnější sport i proto, že byl vnímán jako vyjádření vzdoru proti okupaci sovětských vojsk v roce 1968. V roce 1972 začínala normalizace a o to cennější bylo vítězství nad SSSR. Navíc jsme přerušili sérii devíti vítězství ruského týmu a titul mistrů světa jsme získali po dlouhých 23 letech. Hráči i trenéři byli opravdu slavní. Vždy mě překvapí, že i po tolika letech se na ně nezapomíná.

Byl otec před zápasem hodně nervózní?
Můj tatínek se uměl dokonale kontrolovat. Určitě byl pod velkým tlakem, nicméně nervozitu na sobě ani doma nikdy nedával znát. Hokejem žila celá rodina, ale tatínek moc sdílný nebyl. Až když jsem byla dospělá, tak mi vyprávěl o tom, jak to v roce 1968 a dalších letech vlastně bylo. Každopádně byl hlavním strůjcem vítězství proti Rusům. Vymyslel strategii levého bránícího křídla a rozložil tím jejich nejsilnější

zbraň, kterou byl útok. Rusové byli jako stroje, hráči měli polovojenský režim. Až když jim do nacvičených schémat zasáhla posílená obrana, začali konečně prohrávat. Tatínek měl s trenérem Tarasovem vyrovnané skóre, to byl v té době skoro zázrak.

Slavilo se vítězství u vás doma?
My jsme byli taková neslavící rodina. Rodiče žili až asketickým způsobem života. Byli abstinenti, nekuřáci, tatínek byl introvert a neměl rád návštěvy, takže se u nás ani po vítězném mistrovství světa žádná oslava nekonala. Váš bratr Vladimír byl také v reprezentaci. Bratr je o pět let starší, máme různé povahy i různé zájmy. Moc jsme si spolu nehráli, odmala byl málo doma: buď ve škole, nebo na tréninku, na zápase či na soustředění. Brzy se odstěhoval.

Jaký sport jste dělala vy?
Hrála jsem závodně volejbal a díky organizačním schopnostem jsem byla dlouhá léta kapitánkou žákyň a později dorostenek oddílu Slavoj Praha. Co se hokeje týče, tatínek mě s sebou brával na kurzy FTVS do Kolína, takže jsem si hokej jako dítě zahrála se studentkami Univerzity Karlovy.

Čím jste chtěla být jako malá dívka?
Od dětství jsem si přála být učitelkou. Pak jsem spojila celý svůj profesní život s VŠE a dodnes si myslím, že povolání vysokoškolského pedagoga je nejkrásnější povolání na světě a také povolání, které je ideální pro ženy. VŠE mi hodně dala. Umožnila mi dělat práci, která mě vždycky bavila, umožnila mi ale také sladit rodinný a pracovní život. Když děti odrostly, nabídla mi moje alma mater možnost kariérního růstu v přátelském prostředí. Být rektorkou VŠE je pro mne velkou ctí i potěšením.

Celý život pracujete na Žižkově. Přirostl vám k srdci?
Žižkov mám moc ráda. Od dob mých studií, kdy to byla čtvrť poměrně zanedbaná a ne moc bezpečná, se hodně změnil. Zlepšila se místa, která jsem ráda neměla, například temný a špinavý podchod pod magistrálou. Dnes je Žižkov místo plné života, kde se potkávají mladí lidé a které má své kouzlo. V době studií jsem ale měla kamarády spíše mimo školu a Žižkov.

Může velká prestižní škola, jako je VŠE, rozvíjet čtvrť, ve které sídlí?
Určitě může. VŠE je s více než tisícem zaměstnanců největším zaměstnavatelem na Praze 3 a našich více než třináct tisíc studentů jistě přispívá k ekonomickému i kulturnímu rozvoji této městské části. V našich prostorách probíhá řada kulturních a společenských akcí, například koncerty nebo studentské festivaly. Právě teď provádíme velkou rekonstrukci kolejí. Postavili jsme tam krásná sportoviště a náš univerzitní kampus na Žižkově patří k nejmodernějším v Praze.

Jak vnímáte novou výstavbu v sousedství školy?
VŠE se profiluje jako moderní vysoká škola a sousedství budov, kde sídlí například společnost Deloitte, podporuje dojem, že jsme součástí mezinárodního finančního světa. Mimochodem jedním z důvodů, proč se Deloitte rozhodli pro Italskou ulici, byla právě blízkost VŠE. Výstavba znamenala modernizaci celé Italské ulice a situace se zlepšila i z hlediska bezpečnosti. Dříve byl naproti nám zarostlý zanedbaný svah, dnes máme sice horší výhled na Prahu, ale studenti se nemusí na autobusových zastávkách bát. V nových budovách je všude ochranka, venkovní prostory jsou udržované a ani mé obavy z přetížení Italské ulice se zatím nepotvrdily.

Těší se studenti na plánovaný nový průchod z hlavního nádraží na Žižkov?
Těšíme se všichni! Splní se sen mnoha generací studentů a učitelů VŠE. Já budu také jezdit vlakem, bydlím blízko vršovického nádraží.

Právě začal rok 2021. Mátě osobní předsevzetí, přání či plány?
Musím dopsat páté vydání své knihy Mezinárodní marketing, rukopis mám odevzdat do konce března. Moc

si přeji, aby byla má početná rodina zdravá. Jsem čtyřnásobnou babičkou a v dubnu čekáme pátého vnuka. Přeji si, aby konečně skončila pandemie koronaviru a studenti se mohli vrátit do školy. Je tam bez nich hodně smutno. A také bych si přála, aby měl akademický senát na podzim šťastnou ruku při výběru mého nástupce, protože v březnu 2022 budu končit ve funkci rektorky.

Epidemie covid-19 způsobila v řadě odvětví značné ekonomické ztráty. Jak rychle se ekonomika zotaví?
Obávám se, že ztráty bude naše i světová ekonomika dohánět hodně dlouho. Je to krize, která nemá ekonomické příčiny, ale bude mít těžké ekonomické následky. Některá odvětví, například cestovní ruch, jsou těžce postižená a firmy přežívají jen díky podpůrným programům. Obávám se zejména nárůstu nezaměstnanosti a rozevření nůžek mezi chudými a bohatými. Velké nerovnosti jsou pro společnost vždy nebezpečné. Prudce stoupající zadluženost státu navíc může ovlivnit kvalitu života příštích generací na dlouhou dobu.

Jak konkrétně se krize projeví?
Dopady budou dlouhodobé. Pro ČR by byl nejhorší propad automobilového průmyslu, který reálně hrozí, protože se celosvětově sníží kupní síla obyvatel. Dařit se bude moderním technologiím, například on-line bankovnictví či e-shopy budou zažívat další rozvoj.

Co byste popřála Žižkovu do roku 2021?
Aby se i nadále rozvíjel, aby se dařilo udržet malé obchůdky a služby a aby se podařilo vybudovat Dům tance v budově bývalých lázní. A přeji nejen Žižkovu, aby se pandemie koronaviru stala jen smutnou vzpomínkou na těžké časy v roce 2020.

Hana Machková se narodila 13. května 1958 v Praze do sportovní rodiny vysokoškolských profesorů z Fakulty tělesné výchovy a sportu. Po studiu gymnázia se přihlásila na Vysokou školu ekonomickou, kde vystudovala obor ekonomika zahraničního obchodu a následně začala působit jako pedagožka. Přednáší také na školách ve Francii. Za rozvíjení univerzitních a vědeckých vztahů mezi Českem a Francií získala nejvyšší francouzské státní vyznamenání Řád čestné legie, jehož tradici založil Napoleon Bonaparte. V roce 2014 se stala rektorkou VŠE. Funkce jí skončí v roce 2022.